

74

STOCKHOLMS STAD
Kommunstyrelsen
Registraturet

Ink. 2016 -06- 08

Dnr: 106-987/2016

Till: R I

Motion av Joakim Larsson (M) om inrättande av ett finanspolitiskt råd i Stockholms stad

Under Alliansens åtta år i majoritet effektiviserades Stockholms stads kommunala förvaltning kontinuerligt för att bättre hushålla med varje skattekrona. Alliansen prioriterade konsekvent kärnverksamheten som förskola, skola, äldreomsorg, sociala verksamheter och omsorg om personer med funktionsnedsättning. Mellan 2006 och 2014 värnade Alliansen, trots finanskris och skiftande konjunkturer, grunden för stockholmarnas gemensamma välfärd genom att säkra stadens finanser och bygga upp stadens finansiella tillgångar. Viktiga delar i denna politik var en aktiv förvaltning av stadens fastighetsbestånd och strategiska avyttringar av tillgångar som inte utgör stadens kärnverksamhet. Alliansens pragmatiska inställning, som inte hämmades av ideologiska blockeringar kring friköp och välavvägda avyttringar, tjänade stockholmarna och kommunkoncernen väl, ökade stadens nettotillgångar och höll skuldbördan på en hållbar nivå.

Den socialdemokratiskt ledda majoriteten bedriver däremot en kortsiktig ekonomisk politik som av rent ideologiska skäl riskerar att urholka kommunkoncernens soliditet och försvaga dess finansiella ställning. Det är direkt följd av Socialdemokraternas politik att kraftigt höja investeringstakten och samtidigt helt avhända sig intäkter från realisationsvinster. Resultatet kommer att bli en kommunkoncern med kraftigt ökad skuldbörda, påtagligt försvagad soliditet och allt större kapitalkostnader.

Vi har ända sedan majoritetsskiftet påpekat riskerna med denna politik. Stadens ekonomiska kompetens, i form av stadsledningskontorets opolitiska tjänstemän, bekräftar våra farhågor. Konjunkturärendet med planeringsförutsättningar för budget 2017 visar på en stark konjunktur i Stockholm, men varnar för den ökande skuldsättningen av kommunkoncernen. Skulderna ligger på den högsta nivån på 15 år och väntas trefaldigas mellan 2014 och 2018. Fortsätter staden att låna i samma takt som nu kommer skulden 2018 motsvara 110 000 kronor per invånare, totalt 70 miljarder kronor.

Stadsledningskontoret konstaterar att det krävs ökade resurser för att finansiera de omfattande investeringar som behövs för att möta stadens befolkningstillväxt. Vilken investeringstakt som är ekonomiskt hållbar beror enligt stadsledningskontoret inte bara på storleken på investeringsutgifterna, utan även på i vilken grad investeringarna finansieras med egna eller lånade medel. Kontoret konstaterar att utan försäljningsinkomster slår en hög investeringsvolym igenom i en skuldökning, ett scenario som troligen inte är hållbart över tid.

Vidare varnar stadsledningskontoret för att om försäljningsinkomsterna minskar och graden av lånefinansiering ökar (vilket nu är fallet till följd av Socialdemokraternas ekonomiska politik) kommer staden inte att kunna uppfylla kommunfullmäktiges lånsiktiga målsättning om en soliditet på 34 procent.

I konjunkturärendet konstateras även att en allt större del av kommunkoncernens intäkter går till att finansiera kapitalkostnaderna och att kommunkoncernens ökade skuldutveckling i förlängningen kan leda till att stadens kreditvärdighet försämras, vilket leder till ökade upplåningskostnader. En i hög takt ökande skuld medför också att staden behöver låna stora

volymer på de finansiella marknaderna samt att kommunkoncernens utsatthet vid tider av förhöjd risk på de finansiella marknaderna ökar.

De ovanstående varningarna är inte nya. Samma varningar för utvecklingen gavs i konjunkturärendet inför 2016, ett halvår efter majoritetsskiftet. Trots detta visar Socialdemokraterna inga tecken på att ändra inriktning på den ekonomiska politiken. Tvärtom avfärdas all kritik lättvindigt och svaren på hur Socialdemokraterna tänker sig lösa stadens finansiella situation vid en ökad skuldsättning uteblir.

Detta är en allvarlig utveckling, såväl för staden som för stockholmarna. En procents ränta på en skuld på 70 miljarder kronor är 700 miljoner kronor. Det motsvarar omkring 30 öre på den kommunala skattesatsen och är en summa som det inte finns några marginaler för i stadens finanser.

Mot bakgrund av att varningar från såväl stadens egna tjänstemän som från den politiska oppositionen ignoreras av majoriteten är det uppenbart att det krävs nya åtgärder för att ge denna fråga den tyngd som den förtjänar. Stockholms stads ekonomi är den tredje största offentliga ekonomin i Sverige, efter staten och Stockholms läns landsting. Med hänsyn till det krävs det ett institutionellt ramverk som tydligare än idag sätter fokus på den förda finanspolitiken och granskar och följer upp konsekvenserna av densamma.

Jag föreslår därför att ett finanspolitiskt råd inrättas i Stockholms stad. Det nationella finanspolitiska rådet inrättades 2007 för att tillförsäkra en oberoende granskning av regeringens finanspolitik. Jag anser att ett råd med liknande uppdrag ska inrättas i Stockholms stad. Rådet ska bedöma om den förda finanspolitiken är förenlig med långsiktigt hållbara offentliga finanser, stadens konjunkturutveckling, tillväxt och sysselsättning.

Exakt hur ett finanspolitiskt råd i Stockholms stad skulle utformas och arbeta bör givetvis utredas inför dess inrättande. Rådet till skydd för Stockholms skönhet skulle dock kunna tjäna som ett förtjänstfullt lokalt exempel, såtillvida att det styrs av ett reglemente fastställt av kommunfullmäktige och organiseras som ett fristående organ direkt underställt fullmäktige. Exempelvis skulle rådet lämpligen också, i likhet med Skönhetsrådet, ha rätt att självt lyfta och driva frågor som det anser som relevanta för Stockholms finanspolitik och långsiktiga ekonomiska utveckling.

Med hänvisning till ovanstående yrkar jag att kommunfullmäktige beslutar:

att inrätta ett finanspolitiskt råd i Stockholms stad för oberoende granskning och uppföljning av stadens finanspolitik i enlighet med vad som anges i motionen.

Stockholm den 18 maj 2016

Joakim Larsson (M)